

29.03.2021

Asia/20

§ 237

Valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponsi työtoiminnassa olevien kehitysvammaisten työosuusrahan maksuperusteista

HEL 2020-010668 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 23.9.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään valtuutettu Kati Juvan aloitetta kehitysvammaisten työllistymisen ja työtoiminnan kehittämistä kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mirita Saxbergin ehdottaman toivomusponnen: Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta arvioida työtoiminnassa olevien kehitysvammaisten työosuusrahan maksun perusteita siten, ettei välttämättömän ylläpidon veloitus ylitä työstä maksettavan rahan määrää.

Vammaistyössä kehitetään tuetun työllistymisen palvelua mm. Työkyky-hankkeessa ja tarkoituksena on mahdollistaa entistä useammalle oikea työpaikka ja palkka. Kehitysvammaiset, jotka eivät kykene osal-

listumaan työtoimintaan, osallistuvat kykyjensä mukaan työ- tai päivätoimintaan.

Työtoimintaan osallistuvien asiakkaiden toimeentulona on työkyvyttömyyseläke. Työosuusraha ei ole tarkoitettu työtoimintaan osallistuvan henkilön palkaksi, vaan sillä kannustetaan osallistumaan tavoitteelliseen toimintaan. Päivätoimintaa järjestetään niille henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä työtoimintaan.

Työosuusrahan suuruus riippuu asiakkaan työtaidoista, aktiivisuudesta ja työajasta. Työosuusrahan määrä on 5-12 euroa. Työosuusraha ei ole veronalaista tuloa, mikäli sitä maksetaan enintään 12 euroa päivässä. Yleensä työtoimintaan osallistuja maksaa toimintakeskukselle ylläpitomaksun esimerkiksi lounaasta ja kahvista. Ylläpitomaksu voi olla korkeampi kuin työosuusraha.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on päättänyt (2.12.2014, § 417) työosuusrahan määrästä, kriteereistä ja sisällöstä sekä siitä, että työosuusrahaa maksetaan paitsi omassa toiminnassa myös ostopalveluissa. Lisäksi lautakunta linjasi työosuusrahan maksuperiaatteet vastamaan Vantaan ja Espoon työosuusrahan maksuperiaatteita. Lautakunnan päätös on oheismateriaalina.

Työosuusrahan oikeuttavan työtoiminnan piirissä (oma ja osto) oli vuoden 2020 aikana yhteensä 926 kehitysvammaista henkilöä, joilla oli vuoden aikana yhteensä 79 306 toimintapäivää. Työosuusrahojen kustannukset vuonna 2019 olivat sosiaali- ja terveystoimialan omassa toiminnassa n. 180 000 euroa vuodessa. Työtoiminnan tuotot ovat vuositasolla noin 22 700 euroa, mikä koostuu lähinnä alihankintatyön ja käsityöiden myynnistä. Toimintayksiköiden hyväksi tehdystä työstä ei tule tuloja. Ostopalveluissa työosuusrahan kustannukset sisältyvät sosiaali- ja terveystoimialan maksamaan palvelumaksuun, josta asiakkaista maksettavien työosuusrahojen osuus on noin 240 000 euroa vuodessa.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto. Siinä on todettu mm., että tällä hetkellä ei nähdä perusteita työosuusrahan maksuperusteiden muutokseen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

29.03.2021

Asia/20

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 2.12.2014 § 417_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 22.2.2021

HEL 2020-010668 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mirita Saxbergin aloitteesta koskien kehitysvammaisten työtoiminnassa maksettavasta työosuusrahasta.

Ensisijaisena tavoitteena on asiakkaiden työllistyminen muun muassa tuetun työllistymisen keinoin aina, kun se on mahdollista. Vammaistyössä kehitämme tuetun työllistymisen palvelua koko ajan mm Työkyky-hankkeessa, mahdollistaaksemme entistä useammalle oikean työpaikan ja oikean palkan.

Kehitysvammaiset, jotka eivät kykene osallistumaan työtoimintaan, osallistuvat kykyjensä mukaan työ- tai päivätoimintaan. Kehitysvammaisten työtoiminnasta säädetään kehitysvammalaissa (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 23.6.1977/519 § 2)

Asetuksessa kehitysvammaisten erityishuollosta säädetään, että erityishuoltoa saavan henkilön erityishuollon toimintayksikössä tekemä työ tai sen toimesta hänen tehtäväkseen järjestetty työ jää toimintayk-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

sikön hyväksi. Työtoimintaan osallistuvalla voidaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti suorittaa työosuusrahaa (asetus kehitysvammaisten erityishuollosta 22.2.1991/416 § 24).

Työtoimintaan osallistuvien asiakkaiden toimeentulona on työkyvyttömyyseläke. Työosuusraha ei ole tarkoitettu työtoimintaan osallistuvan henkilön palkaksi, vaan sillä kannustetaan osallistumaan tavoitteelliseen toimintaan. Päivätoimintaa järjestetään niille henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä työtoimintaan.

Työosuusrahaa kohdennetaan asiakkaille jotka kykyjensä mukaan kykenevät osallistumaan kehitysvammaisten työtoimintaan. Työosuusrahan suuruus riippuu asiakkaan työtaidoista, aktiivisuudesta ja työajasta. Työosuusrahan määrä vaihtelee viidestä eurosta kahteentoista euroon. Työosuusraha ei ole veronalaista tuloa, mikäli sitä maksetaan enintään 12 euroa päivässä (Tulooverolaki 92§:n/23 mom.). Yleensä työtoimintaan osallistuja maksaa toimintakeskukselle ylläpitomaksun esimerkiksi lounaasta ja kahvista. Ylläpitomaksu voi olla korkeampi kuin työosuusraha.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on päättänyt 2.12.2014 kokouksessaan (§ 14) työosuusrahan määrästä, kriteereistä ja sisällöstä sekä siitä, että työosuusrahaa maksetaan paitsi omassa toiminnassa myös ostopalveluissa. Lisäksi lautakunta linjasi työosuusrahan maksuperiaatteet vastaamaan Vantaan ja Espoon työosuusrahan maksuperiaatteita.

Työosuusrahan oikeuttavan työtoiminnan piirissä (oma ja osto) oli vuoden 2020 aikana yhteensä 926 kehitysvammaista henkilöä, joilla oli vuoden aikana yhteensä 79 306 toimintapäivää. Työosuusrahojen kustannukset (vuosi 2019) sosiaali- ja terveystoimialalla omassa toiminnassa n. 180 000 euroa vuodessa. Työtoiminnan tuotot ovat vuositasolla noin 22 700 euroa, mikä koostuu lähinnä alihankintatyön ja käsitöiden myynnistä. Toimintayksiköiden hyväksi tehdystä työstä ei tule tuloja. Ostopalveluissa työosuusrahan kustannukset sisältyvät sosiaali- ja terveystoimialan maksamaan palvelumaksuun, josta asiakkaista maksettavien työosuusrahojen osuus on noin 240 000 euroa vuodessa.

Tällä hetkellä emme näe perusteita työosuusrahan maksuperusteiden muutoksiin.

Lisätiedot

Pauliina Vähäpesola, Vammaisten työ- ja päivätoiminnan päällikkö, puhelin: 320 43209

pauliina.vahapesola(a)hel.fi

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715

merja.jantti(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566